

4106 24
GOUVERNEMENT VAN NEDERLANDS-NIEUW-GUINEA

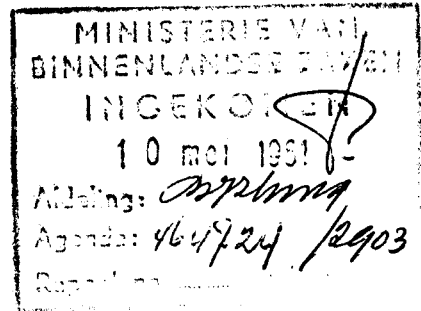
GOUVERNEMENTSSECRETARIE

Hollandia,

4 mei

1961

No : 4.1.0/3558/G.2
Bijlage(n) :
Onderwerp : Onderwijsaangelegenheden. Voorgebracht door Apost. Vicaris te Merauke.

Aan: Zijne Excellentie de Staatssecretaris, van Binnenlandse Zaken,
Plein 1,
's-GRAVENHAGE.

aanne 1/2 min kans het beklant
dep. G.P.
12/5

Met verwijzing van de inzake bovenvermeld onderwerp gevoerde correspondentie, laatstelijk Uw schrijven van 17 april 1961 no. 458069/2903, heb ik de eer Uwer Excellentie het volgende te berichten.

De Apostolisch Vicaris van Merauke is van oordeel dat de huidige onderwijs- en subsidiëringspolitiek van de overheid een homogene ontwikkeling van geheel Nieuw-Guinea en haar bevolking in de weg kan staan.

Hij wijst daarbij op twee punten, die naar zijn mening steun moeten geven aan deze gedachte.

1e. Bij de begrotingsdebatten van de begroting ¹⁹⁶⁰ stelde de Regering zich op het standpunt, dat er op het gebied van onderwijsvoorzieningen, in casu voor het voortgezet onderwijs, geen gelijke kansen bestaan voor de kinderen van de Zendingen- en Missiescholen. De getalsterkte van het jaar 1959, en dan nog wel van gesubsidieerde scholen, werd als maatstaf genomen.

2e. De prioriteit die naar het schijnt door het Gouvernement aan élite-vorming gegeven wordt, ook wanneer dit zou moeten gaan ten koste van een spreiding in de breedte.

Hiervoor wordt de achterstand van de nog onvoldoende én nog niet bereikte bevolkingsgroepen nog groter.

- ad 1. Het lijkt mij niet noodzakelijk uitvoerig op dit punt in te gaan. Inderdaad heeft de regering op grond van bepaalde percentages van leerlingen op gesubsidieerde dorpscholen van Zending en Missie een scheefgetrokken verhouding trachten recht te trekken, zonder daarbij uit te spreken, dat deze wijze van berekening voor de toekomst de enige vorm zou zijn voor het bepalen van haar subsidiebeleid ten aanzien van het verdergaand onderwijs.
- ad 2. Het is zonder meer waar, dat de regering bij haar huidige beleid ten aanzien van de versnelde ontwikkeling van dit gebiedsdeel tot zelfbeschikking grote nadruk moet leggen op de élitevorming. Men zou zelfs kunnen stellen dat in het verleden op de vorming van de évolués te weinig nadruk is gelegd, waardoor o.a. de Papoeanisering van het overheidsapparaat zich niet in het tempo kan voltrekken als wel wenselijk is. Dat het Gouvernement de neiging zou hebben om aan de élitevorming grote prioriteit te geven, ook al zou dit moeten geschieden ten koste van de spreading van het onderwijs en de achtergebleven gebieden strookt tot op heden niet met de feiten. Integendeel, er zijn vele voorbeelden aan te halen, waaruit blijkt dat tot voor enkele jaren de élitevorming eerder werd afgeremd om voorzieningen te kunnen treffen voor minder ontwikkelde gebieden bijvoorbeeld:
- a. Voor de minst ontwikkelde gebieden mocht de Missie voorscholen en voorklassen met internaten openen, voorzieningen die niet in het normale subsidiebeleid pasten.
 - b. Vervolgscholen werden geopend in Kimaam, Kokonao, Wisselmeren, Mindiptana en niet in meer geëvolueerde gebieden, die op basis van het aantal geschikte leerlingen veeleer in aanmerking zouden zijn gekomen, o.a. Geelvinkbaai en Hollandia.
 - c. Het Tiom-experiment werd toegestaan.
 - d. Kostbare taalexperimenten werden gesubsidieerd in de Wisselmeren en de Baliem.
 - e. In Merauke werd een L.T.S. geopend waaraan een voor-klas verbonden moest worden omdat er nog geen voldoende aantal vervolgschoolleerlingen waren.
 - f. Het aantal P.M.S.-en bleef tot 1958 beperkt tot één. Verder zal het aantal O.D.O.'s uitgebreid worden tot 10, waardoor de mogelijkheid van spreading van het onderwijs in de breedte in belangrijke mate zal toenemen.

Tenslotte moet nog vermeld worden, dat in de conceptbegroting 1962 voorgesteld wordt een vervolgschool te openen voor het Warisgebied, een van de achtergebleven streken.

Met het bovenstaande is wel duidelijk aangetoond, dat het Gouvernement binnen het kader van een beperkt budget bij haar onderwijsvoorzieningen thans wel de juiste verhouding heeft gevonden tussen de mate van elitevorming en de spreiding van het onderwijs in de breedte, waardoor enerzijds de geëvolueerde gebieden niet ten achter gesteld worden en anderzijds de bevolkingsgroepen in de minder ontwikkelde streken niet vergeten worden.

bij | Met betrekking tot het tweede schrijven van de Apostolisch Vicaris van 21 oktober 1960, moge nog het volgende worden opgemerkt.

Door de Directeur van Culturele Zaken werd van de zijde van het Hoofdbestuur van het C.W.N.G. onder meer vernomen, dat de door Monseigneur Tillemans geuite kritiek op het misbruik, dat door de C.W.N.G. gemaakt zou zijn van de demonstratie tijdens het defilé van schoolkinderen op een misvatting zou moeten berusten, aangezien het Bestuur niets bekend was van enig initiatief van C.W.N.G.- zijde in dezen.

Tenslotte moge naar aanleiding van evengenoemd schrijven van de 21° oktober 1960 nog herinnerd worden aan de opening van de Openbare Mulo te Merauke per 1 september a.s., zulks geheel in overeenstemming met het tot op heden gevolgde Overheidsbeleid inzake het oprichten van Mulo-scholen in Stedelijke Centra.

De Gouverneur van Nederlands-Nieuw-Guinea,

voor de Gouverneur,

De fg. Gouvernementssecretaris,

C.H. STEFELS.